

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 22 grudnia 2022 r.

WK-I.431.1.41.2022

Pan
Piotr Kosiorek
Wójt Gminy Goworowo

Urząd Gminy Goworowo
Ul. Ostrołęcka 21
04-440 Goworowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Renata Pęza – starszy inspektor wojewódzki i Marta Szczepańska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 30 maja do 10 czerwca 2022 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Goworowo, z siedzibą w Goworowie przy ul. Ostrołęckiej 21.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 16 maja 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 10 listopada 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 1 urodzenia, 52 małżeństw, 102 zgonów, 8 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 21 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego i 8 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Ponadto wydano 1161 odpisów aktów stanu cywilnego, 1 zaświadczenie o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, 2 zaświadczenia o stanie cywilnym, a także 5 decyzji o zmianie imienia i nazwiska.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

W kontrolowanym okresie nie dokonano czynności polegających na rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostało tam zarejestrowane, oraz czynności odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Ponadto nie wydawano decyzji w przedmiocie odmowy dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego ani w sprawie umorzenia postępowania, jak również zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby ani o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano: 1 akt urodzenia, 5 aktów małżeństwa, w tym 2 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego (dalej: Kierownik USC) i 3 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego³, 5 aktów zgonu, a także 3 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 3 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 3 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 1 zaświadczenie o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, 2 zaświadczenia o stanie cywilnym oraz 2 decyzje wydane na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁴.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonywał w poddanych kontroli sprawach Wójt Gminy Goworowo oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (dalej: USC), zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁵, uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

Wszystkie poddane badaniu akty sporządzono z zachowaniem terminów określonych w art. 52 ust. 1, art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c. Poddany badaniu akt urodzenia zawierał wymagane dane, określone w art. 60 p.a.s.c. oraz adnotację zgodną z art. 52 ust. 2 ww. ustawy, natomiast poddane kontroli akty małżeństwa oraz akty zgonu zawierały elementy określone odpowiednio w art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c.

Akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia, zgodnie z art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system

³ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).

⁴ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszach ustaleń kontroli nr 2-5, 6a, 7-8, 10, 13-14, 18, które dołączono do akt kontroli.

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1681, ze zm.), dalej: p.a.s.c.

teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁶.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegające na sprostowaniu, uzupełnieniu, oraz przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c.

Kierownik USC prawidłowo wykonał obowiązek wynikający z art. 32 Konwencji Konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą⁷, zawiadamiając Konsulat Generalny Ukrainy w Polsce o zgonie obywatela Ukrainy i przesyłając odpis zupełny aktu zgonu.

Akta zbiorowe do poddanego kontroli aktu urodzenia oraz aktów małżeństwa i zgonu prowadzone były w formie papierowej, w porządku chronologicznym, a także zawierały dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do ww. aktu urodzenia znajdował się protokół zgłoszenia urodzenia, karta urodzenia oraz karta martwego urodzenia, w aktach zbiorowych do aktów zgonu znajdują się karty zgonu oraz protokoły zgłoszenia zgonu, zaś w aktach zbiorowych do aktów małżeństwa – zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia przez Kierownika USC oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. Ponadto ustalono, że dokumenty stanowiące akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego są przechowywane w odpowiednich warunkach i są właściwie zabezpieczone, z zachowaniem wymogów określonych w art. 27 ust. 1 i 2 p.a.s.c.

Zaświadczenia o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, a także o stanie cywilnym wydano wnioskodawcom w dniu złożenia wniosku⁸.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 99 oraz art. 104 p.a.s.c., Kierownik USC zamieścił adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c.

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904) .

⁷ Konwencja Konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą, sporządzona w Warszawie dnia 8 września 1991 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 60, poz. 248).

⁸ W aktach poddanych kontroli brak było egzemplarzy aktowych wydanych zaświadczeń o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, a także o stanie cywilnym. Na wnioskach o wydanie zaświadczeń podpisem i datą potwierdzono odbiór ww. zaświadczeń.

Wydane z urzędu odpisy skrócone aktów małżeństw oraz aktów zgonów zostały wydane niezwłocznie, w każdym przypadku w dniu ich sporządzenia.

We wszystkich poddanych badaniu przypadkach prawidłowo realizowano obowiązek polegający na zamieszczaniu wymaganych przypisków oraz wzmianek.

Poddana kontroli decyzja w sprawie zmiany nazwiska wydana została zgodnie z właściwością organu określoną w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, na podstawie wniosku zawierającego wszystkie elementy wskazane w art. 11 ust. 1 ww. ustawy oraz z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego⁹. Poddana badaniu decyzja zawierała wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 § 1 k.p.a.

Nie stwierdzono przechowywania w archiwum urzędu stanu cywilnego ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych z naruszeniem zasad ich przekazywania do właściwego archiwum państwowego, określonych w art. 128 ust. 1 oraz art. 129 ust. 3 p.a.s.c.

Ustalono, że wysokość pobranej opłaty skarbowej za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, wydanie odpisu pełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach sprostowania, uzupełnienia, transkrypcji, a także za wydanie decyzji o zmianie nazwiska i zaświadczenia o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, a także o stanie cywilnym – była zgodna z określoną w części I pkt 1 i 7 oraz w części II ust. 1 pkt 1, 2, 6, 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej¹⁰.

Osoba zatrudniona w okresie objętym kontrolą na stanowisku Kierownika USC spełniała wymogi do zajmowania tego rodzaju stanowiska w zakresie wykształcenia i zatrudnienia, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na tym, że w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia 16 maja 2022 r. nie został zatrudniony zastępca Kierownika USC, pomimo że okręg liczył poniżej 50 000 mieszkańców. Powyższym naruszono art. 6 ust. 4 p.a.s.c., zgodnie z którym „w okręgach liczących poniżej 50 000 mieszkańców wójt (...) zatrudnia zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego”. Z treści powyższego przepisu wynika obowiązek zatrudnienia zastępcy Kierownika USC oraz opcjonalna możliwość stworzenia stanowiska Kierownika USC¹¹.

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.). – dalej k.p.a.

¹⁰ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2142, ze zm.).

¹¹ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wójta Gminy Goworowo z 31 maja 2022 r. „W okresie od 1 stycznia 2021 do dnia 16 maja 2022 nie został powołany zastępca Kierownika USC. Od 1 czerwca 2022r. Pani (...) Kierownik USC zostanie zmienione stanowisko na zastępcę Kierownika USC, a Pan Wójt Gminy będzie pełnił obowiązki Kierownika USC.”

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonego uchybienia**.

Mając na uwadze, że z dniem 1 czerwca 2022 r. Kierownikowi USC zostało zmienione stanowisko na Zastępcę Kierownika USC, a obowiązki Kierownika USC sprawuje Wójt Gminy, odstępuje się od sformułowania wniosków i zaleceń w powyższym zakresie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

/-/

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli